Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Alas marxilaisuus!

Numero 28

Kansanliikkeen äänenkannattaja

14. VII. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

HERRA KIVIMÄKI

Olemme merkinneet Teille vapaakappaleen,

ettei Teidän tarvitsisi hankkia "toisenkädentietoja"

Heinäkuun 8 pnä, siis juuri kun Talonpoikaismarssista oli vierähtänyt 3 vuotta ja 1 päivä, sai Uusi Suomi tietää, että pääministeri Kivimäki oli antanut oikeusministeriön painovapausasiaintoimistolle tehtäväksi lukea **Ajan Suunnan, Hämeen Sanomain ja Lakeuden Sanan** kaikki tämän vuoden numerot ja tarkastaa, onko niissä ollut julkaistuna jotakin sellaista, **josta voitaisiin nostaa syyte** mainittuja lehtiä vastaan. Kun U. S. tiedusti herra Kivimäeltä lähemmin tätä asiaa, kieltäytyi tämä jyrkästi asiasta mitään ilmoittamasta.

Kiitämme kunniasta ja ilmaisesta reklaamista! Nämä kolme lapualaislehteä eivät nähtävästi ole sisällöltään kuivia, koskapa niitä pitää lueskella vielä taannehtivastikin. Herra Kivimäellä itsellään ei ole ollut nähtävästi aikaa tutustua kylliksi tarkoin näihin lehtiin, koskapa hän nyt on määrännyt e s i l u k i j a n. Edesauttaaksemme tilanteen nopeata kehitystä ja säästääksemme herra Kivimäen omia taskurahoja olemme nyt merkinneet lehtemme hänelle vapaakappaleena lähetettäväksi, mukana kaikki numerot sen ilmestymisestä alkaen. Olkaa ystävällinen ja ottakaa ne mukaanne k e s ä l o m a l l e n n e.

Asiaa sallittaneen valaista vielä hiukan lähemmin.

Tunnettua on, että herra Kivimäellä on viime vuosina ollut erityinen rakkaus n.k. lapualaislehtiä kohtaan. Hänhän oli **oikeusministerinä** autuaastti nukkuneessa Sunilan hallituksessa, ja hänen tulonsa pääministeriksi johtuikin kai suurelta osalta siitä pontevasta esiintymisestä, mitä hän osoitti l a p u a n l i i k e t t ä k u k i s t e t t a e s s a. Hänen oikeusministerinä ollessaan **lapualaislehtiä lakkautettiin suoralta kädeltä** jo ennen tasavallan suojelulakiakin. Niin kävi Sinimusta-nimisen lehden, jota ei suvaittu edes haastaa käräjiin. Se sai kuolliskun ihan kivuttomasti. Fascisti-niminen lapuanliikettä kannattava julkaisu oli seuraava uhri . Mäntsälänjutun alkupäivinä häipyivät sitten näyttämöltä Lapuan Päiväkäsky, Ajan Sana ja Karjalan Sana ja samana keväänä ei uudistetuista pyynnöistä huolimatta ensimainittua kustantanut yhtiö saanut lupaa aikakauslehden perustamiseen. Tällä välin oli päivänvalon nähnyt myöskin Aktivistin "ylösnousemusnumero" seurauksella, että senkin oli jälleen astuttava kumpujen yöhön. Viime syksynä Ajan Sana, joka tällä välin oli päässyt hengittämään, tyrmättiin lopullisesti niin, ettei enää kyennyt nousemaan matolta.

Herra Kivimäen oikeusministerinä ollessa maahan perustettiin myös eräs k o m i t e a, jonka tehtävänä oli tutkia, milloinka kirjoitus on valtiovaltaa halventava j.n.e." — laki kun tässä suhteessa ymmärrettävästi, ainakin näin poikkeusaikoina, on n.s. v e n y v ä i n e n. Komitea sittemmin lopetettiin, kun "rauha oli palannut maahan". Päätsikö se jonkinlaisiin tuloksiin, emme tiedä, mutta toivottavasti se aikaansai joitakin prejudikaatteja, koskapa sen kokoonpano oli vahvasti vasemmistovärinen.

Sittemmin herra Toivo Mikael Kivimäestä tuli primus inter pares — pääministeri. Täilä ajalla on isänmaallinen kansanliike ottanut ensi askeleitaan. Näiden askeleiden jälessä on tietysti taas kulkenut matkamittaria kantava painokanniainen. Ajan Suunnalla on joukko kanteita. Lakeuden Sanan päätoimittajalla on kolme kuukautta koppia. kansanliikkeen värejä kantavaksi muuttaneen Hämeen Sanomat on käynyt raastuvassa ja eräät kokoomuslehdetkin ovat saaneet haasteita. Pontevasti siis on esiinnytty. Mutta nähtävästi painokanniaiset ovat toimineet l i i a n h e i k o s t i, koskapa niiden työtä nyt pitää ruveta p a r s i m a a n, itsensä p ä ä m i n i s t e r i n antaman ukaasin määräyksestä. Surkuttelemme painovapausasiaintoimistoa tässä urakassa näin kesäkuumalla, jolloin sen virkailijat tietysti ovat kuvitelleet leppoisia "week endejä" muutenkin rasittavassa työssään.

Kivimäki

Vielä pari sanaa herra Kivimäelle.

Teidän oikeusministerinä ollessanne saatettiin n.k. Mäntsälän viikon aikana tasavallansuojelulakiin perustuvan asetuksen nojalla voimaan **ankara sanomalehtisensuuri.** Sanomalehtien päätoimittajille ilmoitettiin, että lehdet, jotka sallakaan arvostelevat hallituksen otteita, **lakkautetaan ilman muuta.** Tiedättekö, mitä tällainen kapula, joka oli tarkoitettu nimenomaan oikeistolehdistön tukehduttamiseksi, oikeastaan merkitsee? R y s s ä n v a l l a n aikana oli myöskin voimassa yhteen aikaan n. s. ennakkosensuuri. Se antoi kuitenkin mahdollisuuden lehtien j a t k u v a a n i l m e s t y m i s e e n. Sensori poisti vain "kiihoittavat" kohdat, ja valkeat pläiskät artikkeleissa näyttivät, milloin "suuren isänmaan" edustaja oli toimituksessa vieraillut. Mutta viime vuonna täällä voimassaollut ennakosensuuri oli, kuten edellisestä selviää, **monin kerroin pahempi kuin ryssänaikainen.** Tämä asia ei liene näihin asti ollut yleisön tiedossa, mutta tulkoon se nyt sanotuksi, koska tässä vielä ehkä vähän on armonaikaa. Se, mainittu tapaus, oli omiaan salamanvalossa väläyttämään "laillisuusrintaman" silloisia otteita, ja on se kaikkien hyvä pitää mielessään nyt, kun ilmeisesti on edessä taas u u s i s o r t o k a u s i, kiitos "laillisuusrintaman", joka lähti marxilaisten kanssa vaalimarjaan oman tappionsa uhallakin — niinkuin tapahtunut myös on.

Luuletteko te, Herra Pääministeri Kivimäki, että Te tällaisella politiikallanne, joka nyt taas jatkuu uuden, k a n s a n l i i k k e e n l e h d i s t ö ä vastaan tähdätyn kuristuksen muodossa, voitte estää isänmaallisen kansan äänen vyörymistä? **Ette, sitä Te ette voi ettekä tule koskaan voimaan.** Meidän äänemme voidaan hetkeksi vaientaa, mutta sen lopullista voittokulkua ei minkäänlainen, marxilaisten tai muitten harjoittama sortopolitiikka voi estää toteutumasta.

Talonpoikaismarssista on kulunut 3 vuotta. Se on pieni aika suurten tehtäväin perspektiivistä katsottuna. Me emme katsele asioita niin lyhyestä tähtäimestä kuin Te, Herra Pääministeri.

LAKEUDEN SANAN

OSAKEYHTIÖN MERKINTÄLISTAT

on näinä päivinä lähetetty kaikkiin piireihin osakkeiden merkintää varten. Kuten muistettaneen, perustettiin Lakeuden Sanan Osakeyhtiö jo joku aika sitten, mutta on asian edistyminen eräistä käytännöllisistä syistä hieman jäänyt kauemmaksi, kunnes IKL:n Etelä-Pohjanmaan Piirin johtokunta äskettäin pitämässään kokouksessa on uusinut perustamispäätöksen, ja on siten osakeyhtiön pikainen muodostuminen nyt pantu käyntiin. **Kun perustaminen on pantu alulle** Etelä-Pohjanmaan piiristä, tulee lehtemme siten olemaan, ja on nytkin, sanotun piirin läheisen valvonnan alaisena, ja siten myös toivotaan, että merkintä nimenomaan tällä alueella saadaan tuottoisaksi. Mutta merkintälistat on lähetetty kaikkiin muihinkin IKL:n piireihin, koska niistä on tullut kyselyjä yhtiön suhteen ja tiedusteluja, milloin osakkeita voidaan ruveta merkitsemään. Uskallamme toivoa, että kaikissa piireissä nyt annetaan paikallisosastojen tehtäväksi etsiä sopivat henkilöt, jotka hoitavat osakemerkinnän mahdollisimman pian ja tuottoisasti.

Kun edessämme ovat tiukat taistelunajat, on syytä, että kaikin ryhmitymme etusijassa isänmaallisen kansanliikkeen omien lehtien ympärille. Pää-äänenkannattaja onkin jo saatu hyvälle pohjalle, myöskin levikkiin nähden. Mutta sen lisäksi tarvitaan pienempiä taistelulehtiä, jollainen Lakeuden Sana juuri on. Sen talous on saatava varmalle pohjalle, että lehti voisi entistä paremmin täyttää tehtävänsä tässä taistelurintamassa. Huomautamme vielä, että lehtemme on tähänkin asti saanut avustajiensa joukkoon eräitä huomattavimpia IKL:n johtomiehiä ja edelleen on lupauksia avustusten suhteen saatu yhä laajenevalta johtajarintamalta, joten lehden sisältö lupaa siten ajanmittaan käydä yhä tyydyttävämmäksi ja vaihtelevammaksi. Ovathan lukijat ehkä itsekin huomanneet, että lehdellä tosiaankin tähän asti, vaikka se onkin ollut vaatimaton viikkolehti, on ollut runsaasti omintakeista, iskevää sisältöä, jota hyvin osoittaa se, että lehtemme jo alusta alkaen on säännöllisesti oliut vastustajiemme pahana silmätikkuna, jopa saanut manuita oikeussaliinkin.

IKL:n jäsenet, ryhtykää nyt ponnella yhteistyöhön Lakeuden Sanan hyväksi sekä osakemerkinnöin että myöskin kiinnittämällä huomiota lehden levitykseen, jossa suhteessa nyt alkuunpantu järjestötoiminta on mainiona apuna.

Pappi ja salaseurat

On hyvin kuvaavaa, että teologian prof. Rosenqvist lausui kirkolliskokouksessa sellaisen ajatuksen, että pappien täytyy saada kuulua ainakin sellaisiin salaseuroihin, jotka toimivat kristilliselä pohjalla. Siinä kaksi ajatuksen ja logiikan loistokukkasta: k r i s t i l l i n e n s a l a s e u r a j a p a p i n t ä y t y y s a a d a k u u l u a s a l a s e u r a a n!

(Tapparamies).

Kolmetoista

Kuka vaaleissa voitti

Viime numeromme ilmestyessä ehdimme jo todeta marxilaisten etenemisen äsken suoritetuissa vaaleissa. Se on tosiasia, joka tunnetaan. Vieläpä tämä eteneminen äänirippeitä koottaessa vahvistui siinä määrin, että näiden puolivenäläistemme pääluvun lisäys eduskunnassa kipri 12:een. Viime kerralla jo selvittelimme myös syitä heidän nousuunsa. Sen sijaan emme vielä tarkastelleet tämän n o u s u n s u h d e t t a m u i d e n r y h m i e n o s u m i i n. Siitä nyt pari sanaa.

Kuten nyt eri vaalipiirien numerosarjoja tarkatessa on havaittu, on marxilaisedustajain pääluvun kasvu huomattavassa määrässä riippunut siitä, että äänestys porvarillisissa piireissä tapahtui kokonaan toisenlaisissa merkeissä kuin v. 1930. Kolmessa vuodessa oli tie marxilaisille taas tehty laveaksi käydä, porvarilliset jättivät käyttämättä silloin koetellun laajemman liittosysteemin, ja nimenomaan maalaisliitto suuntasi järeän tykistönsä meihin päin siten sivusta auttaen marxilaisten offensiivia. Seuraus oli, että nämä puolivenäläiset nyt ottivat omansa, s.o. palasivat s t a t u s q v o:honsa, joka heille täällä on korkeapaineisen parlamentarismin mukaan kuulunut luonnostaan kuin Manulle illallinen. Sen enempiä ei siitä.

Mutta hytkyttävän huvittavaa on ollut lukea lehdistä kuluneena viikkona niitä meriselityksiä, joita vasemmisto, nimenomaan lipilaariporvarilehdistö on julkaissut "oikeiston musertavista tappioista" — maalaisliittolehdissäkin vallan kirkkaalla silmällä paljoakaan kajoamatta sen omiin, todellakin leiviskänpainoisiin tappioihin. Mutta mikä tässä vielä erityisen on hymyillyttänyt, on se merkillinen laskutaito, mitä näiden lehtien aikamiehen järjellä varustetut kynänikkarit osoittavat, kun ne puhuvat myöskin isänmaallisen kansanliikkeen kuolliskusta!

Mitä näyttävät tosiasiat? Sitä, että IKL, joka nyt ensikertaa oli vaaleissa omine ehdokkaineen, sai läpi 13 miestä. Ellei joku usko, niin laskekoon: Hämeen eteläisestä S u n d s t r ö m ja H o n k a l a, Oulun eteläisestä V a i n i o, Oulun pohjoisesta T a p a n i n e n Turun eteläisestä K a r e s, Turun pohjoisesta S o m e r s a l o, Vaasan eteläisestä N i k k o l a, Vaasan itäisestä A l a - K u l j u, Kuopion läntisestä S i m o j o k i, Mikkelin piiristä S c h i l d t, Uudeltamaalta R i i p i n e n, Viipurin läntisestä A n n a l a ja Viipurin itäisestä T u o m i v a a r a. Summa on kolmetoista. Aikaisemmin ei IKL:llä ollut yhtään edustajaa. Hyppäys nollasta kolmeentoista on kaikki puhdasta plussaa. Meidän voittomme pääluvussakin on siis yhtä suurempi kuin sosialistien. Mutta kun otetaan huomioon, että se saatiin olosuhteissa, joissa marxilaisuus oli päästetty taas vapaasti huhkimaan, olosuhteissa, joissa kaikki muut ryhmät IKL:n kanssa vaaliliitoissa olevia kokoomuspiirejä lukuunottamatta olivat meitä vastaan yhteisessä taisteluasenteessa, niin on voittomme sitäkin kunniakkaampi. Sosialistit valtasivat vain entiset asemansa. IKL nousi tyhjästä näin huomattavaksi. Vaikka emme ottaisi lukuun, että kokoomusryhmästä tulee syksyllä eduskunnassa IKL:n ryhmään vahvistustakin, niin sellaisenaankin se on meikäläisissä oloissa ennenkuulumaton saavutus.

Vaaleissa voittivat marxilaiset ja IKL. Edellisten voitto siis oli kuitenkin vain entisen aseman puolustamista, joten a i n o a k s i t o d e l l i s e k s i v o i t t a j a k s i t a n t e r e e l l e j ä ä IKL. Meidän nousulukumme 13, on ennusteinen luku. Se sopiikin mainiosti, sillä se juuri kuvastaa sitä edessäolevaa t a i s t e l u a, joka näiden kahden, täysin vastakkaisten rintamien välillä s o v i t t a m a t t o m a n a nyt ja aina vallitsee. Muut, hävinneet ryhmät, katsokoot nyt päälle, kun 13:n merkeissä kamppaillaan. Pitäkäämme me, IKL:n naiset ja miehet, nyt huoli siitä, että meidän 13-numerostamme tulee onnenluku.

IN HOC SIGNO VINCES, POPULUS FENNICUS!

Aamulehti

ei pidä kansanliikkeestä

Sen johdosta, että meikäläinen lehti Hämeen Sanomat huomauttaa IKL:n saaneen vaaleissa voiton eikä suuresti sure kokoomuksen häviötä, on "maltillisen kokoomuksen" tamperelainen tulkki Aamulehti tullut pahalle päälle. Kun on hyvä tietää, mitä niissä piireissä IKL:stä ajatellaan, otamme tähän sanotusta artikkelista kohtia:

"Hämeen Sanomat, joka on aina vähän originelli, selittää, että kansanliike on saavuttanut vaaleissa voiton. Koska liikkeellä ei ole ennen ollut yhtään edustajaa valtiopäivillä ja se nyt saa sinne kymmenkunta, niin tuloshan on loistava, arvelee lehti. Mitä tulee oikeiston yhteisen äänimäärän ja edustuksen vähenemiseen, on se Hämeen Sanomain mielestä vain hyvä juttu. Kuta enemmän 'erityiset puolueet' menettävät vaikutusvaltaansa, sitä parempi. Oikeiston sortuminenkaan ei hämeenlinnalaisen naapurin mielestä olisi vahinko eikä mikään.

Tämmöistä pötyä ei nyt sentään aikamiestenkään pitäisi laskettaa maailmalle. Kyllähän meillä on tietoa siitä, että eräät kansanliikkeeseen kuuluvat ainekset ovat olleet epälojaaleja vaaliliittolaisia muuallakin kuin Hämeenlinnassa, mutta olisimme luulleet, että he ottavat järjen talteen ainakin sitten, kun vaalit ovat ohitse. Mutta ei. Ennen vaaleja kehuttiin noustavan ääniuurnista niin suunnattomina joukkoina, että se ei olisi ainoastaan kokoomuksen, vaan erinäisten muittenkin ryhmien loppu. Nyt kun sieltä, samaisten ainesten tyhmän esiintymisen ansiosta, noustaankin kaikkein pienimpänä puolueena, ellei oteta lukuun yhden ja kahden miehen puolueita, niin siinäkin on jo muka loistava voitto, jonka rinnalla koko oikeiston kutistuminenkaan ei merkitse yhtään mitään.

Neuvoisin Hämeen Sanomia olemaan puhumatta läpiä päähänsä. Kokoomuspuolue ja kansanliike ovat olleet vaaliliitossa molemminpuolisen yhteissopimuksen mukaan. Jos ne eivät olisi olleet, niin kyllä Hämeen Sanomat taitaisi kerskata suurista voitoistaan vain parilla miehellä. Joka tapauksessa lehti näkyy valmistelevan sitä aikaa, jolloin se saisi murhaenkelinä nuijata kokoomuspuolueen kuoliaaksi. Mutta sitä aikaa ei heti huomenna nähdä. Toista on, jos välttämättä halutaan ruveta vihamiehiksi ja erota. Sitä aikaa voi kyllä Hämeen Sanomain, Ajan Suunnan y.m. kieroilu kokoomuspuoluetta vastaan ennustaa.

Mutta meidän pyrintöperämme on toinen: yhteistyö ei ainoastaan kansanliikkeen, vaan toistenkin porvarillisten puolueiden kanssa."

— **Lisää virkoja Vuolijoelle.** Tasavallan presidentin valtioneuvostossa tekemällä päätöksellä on Oslon lähettiläs Väinö Vuolijoki nimitetty ministeriksi myöskin Haagiin.

MISTÄ PALOT

Kulunut viikko on ollut hirveätä kansallisomaisuuden menetyksen aikaa. Ennenkuulumattomien metsäpalojen ja muiden tulipalojen vahinkoja ei vielä voida osapuilleenkaan arvioida, mutta nousevat ne joka tapauksessa suunnattomiin summiin.

Palojen syttymisestä ovat päivälehdet jo lausuneet arveluitansa. Onpa jo viittailtu siihenkin, että ainakin osa suurpaloista olisi kommunistien sytyttämiä, ja onhan tähän mennessä moni niistä jo selvinnytkin ainakin tuhopoltoksi.

Kommunismia on monenlaista. Olisiko tässä kysymyksessä todellakin valtava, ennakolta suunniteltu tuhopolttosarja, jossa kommunistien sormet ovat olleet pelissä, on mahdotonta tällä hetkellä sanoa, mutta vahvoja epäilyksiä tälle ajatukselle on jo nyt olemassa. Sitä vahvistavat eräät hämäräperäiset palojen yhteydessä sattuneet tapahtumat, joista lehdissä jo lyhyesti on mainittukin.

Meidän käsittääksemme ei suinkaan olisi mikään ihme, jos juuri kommunistit olisivat näiden ketjupaloiksi muodostuneitten, määrättyjen asutuskeskuksien ympäristöpalojen takana. Onhan tunnettua, että niin "kotimaisen" kuin kansainvälisesti johdetun kommunismin työtapoihin mahtuu paljon sellaista, mitä tavallinen järki ei mitenkään ota käsittääkseen. Ulkomailta viime vuosina tulleet viestit ovat antaneet lukuisia esimerkkejä erinäisistä suurista attentaateista ja kansallisomaisuuksien hävityksistä, joilla pyritään aikaansaamaan yhteiskunnallista sekasortoa, jotta maaperä paremmin muokkautuisi punaiselle maailmankommunismille. Ei ole suinkaan mahdotonta, että meillä on nyt asianlaita samoin.

Olkoonpa miten tahansa, viranomaisten on nyt nopeasti, päättävästi ja jyrkästi tartuttava näihin tutkimuksiin. On uskottava pahinta ja toimittava sen vaatimusten mukaisesti. Sillä onhan käsittämätöntä, että nekään suurpalot, jotka nyt on todettu tahallisiksi, olisivat voineet alkaa ilman määräyksiä ja merkillisen yhtäpitäviä ohjeita. Mikä ja mistä kotoisin on se liiga, johon jäljet on saatava selville? Siinä näiden kauhuviestien esiintyöntämä kysymys, joka on saatava ratkaistuksi.

„Laillisuusmiehet"

Ahdistelevat Sinimusta-järjestön leirikurssilaisia

Vanajan Loimalahdella toimiva sinimustien leirikurssi on joutunut — kuten edellyttääkin saattoi — "laillisuusmiesten" huomion esineeksi. Niinpä olikin viime maanantai-iltana parikymmentä "laillisuusmiestä" asettunut leiriaiueelle johtavan tien varrelle väijyksiin ja kurssiaisia kuljettavan avoimen kuormaauton tultua kohdalle, alkoivat he heitellä autossa olleita sinimustia suurilla mukulakivillä. Kukaan autossa olleista ei kuitenkaan loukkaantunut vaikeammin.

Tämä on uusi kuvaava esimerkki siitä, millaisia ne "lailliset" keinot ovat, joita IKL:n vastustajat poliittisessa taistelussaan käyttävät.

Ykspihlajan kommunistit

TAAS PAHOINPITELIJÖINÄ

T.k. 8 p:n vastaisena yönä lyötiin Ykspihlajassa Kakaravaarassa työmies Santeri Fagernäsiä kaivospölkyllä päähän seurauksella, että päänahka halkesi ristiin. Seuraavana iltana kävi Finlandia-kahvilan luona eräs merimies toisten miesten kimppuun ilman aihetta. Tällöin yksi miehistä kimpaantui ja mukiloi Lindmania nyrkeillä kuitenkin vakavammista seurauksitta. Samoin sattui kahvila Finlandiassa pienempi tappelu. Eräästä suomalaisesta laivasta jäänyt merimies Erland Järvinen Raumalta, hyökkäsi merimies J. Salinin kimppuun, syyttäen tätä rikkuriksi, lyöden tätä, ei kuitenkaan vaarallisesti.

— **Mayne Reidin pääteos.** Kolmena yhteenkuuluvana niteenä "Aavikon ritari", "Päätön ratsastaja" ja "Lakeuden laki" on nyt kirjakaupoissa kapteeni Reidin huomattavin ja laajin seikkailuromaani, joka käsittelee jännittävää rikos- ja rakkaustarinaa Teksasin ja Meksikon rajaseutujen oloista. Nämä uusimmat Reid-niteet maksavat kukin 20 mk., sid. 30 mk.

I.K.L:n

tulevaisuuden tehtävistä

kirjoittaa Uusi Aura, (kok., Turku) pääartikkelin t.k. 11 pnä. Lehti lausuu m.m.:

Kansanliikkeen tulevaisuus ei suinkaan rajoitu eduskuntaan eikä siellä suoritettavaan lainsäädäntätyöhön. Tärkeämpi tehtävä odottaa sitä edelleen Suomen kansan herättäjänä ja kasvattajana siihen ajatustapaan, jonka se on omaksunut ja jossa se näkee ainoan pelastuksen niistä vaaroista, mitkä kansakuntaa jatkuvasti uhkaavat niin kauan kuin kansainväliset punahaaveet saavat vaikuttaa yhteiskunnalliseen ja valtiolliseen elämäämme. Se työ, mikä tässä suhteessa on tehty äsken tapahtuneita vaaleja silmälläpitäen, vaatii jatkoa pitkällä tähtäimellä. Ei riitä se, että äänestäjäjoukkoja saadaan liikkeelle tilapäistä mielenilmaisua varten — koko kansansielussa on valmistettava pysyvää mielenmuutosta, uutta ajatustapaa, joka riistää laajat kansalaispiirit marxilaisvalheen lumoista. Totuudelle on raivattava kärsivällisesti tietä, herätystoimnta on ulotettava entistä syvemmälle ja pitemmälle, sitä on harjoitettava yhtä hyvin yksityisesti kuin julkisestikin, alituisena silmämääränä pyrkimys temmata mukaansa ennen kaikkea ne työläispiirit, jotka tähän saakka ovat saaneet yhteiskunnallisen kasvatuksensa miltei yksinomaan palkatujen marxilaisagitaattorien suusta ja jotka sentähden sokeudessaan samastavat työväen asian ja marxilaisuuden. Sosialistien viime vaaleissa kasvanut äänimäärä antaa puolestaan tukea sille olettamukselle, että kansanliikkeen puolelta on tässä suhteessa laiminlyöntiä tapahtunut. Sosialistisen diktatuurihaaveen lumous pitää vielä hallussaan suurta osaa Suomen kansaa.

IKL:ltä ei siis ole puuttuva tulevaisuuden tehtäviä. Niinpä tulee juuri sen seikan, että lopullinen päämäärä, marxilaisvaaran torjunta, vielä on kaukana, olla vain uutena kehoituksena uusiin ponnistuksiin ja entistä laajempaan herätystoimintaan. Kansan keskuudessa nousseena, kansan välittömän itsesäilytysvaiston herättämänä liikkeenä ei IKL:lle pitäisi tuottaa vaikeuksia lähestyä myöskin ruumiillista työtä tekevää kansanosaamme ja saada siltä kannatusta isänmaallisille pyrkimyksilleen. On opetettava suomalainen työläinen ymmärtämään, että hänen tulevaisuutensa on erottamattomasti liitetty suomalaisen isänmaan tulevaisuuteen. Etenkin sillä valistuneella suomalaisella nuorisolla, joka on omaksunut omikseen kansanliikkeen perusajatukset, on tässä suhteessa suuri ja kunniakas tehtävä edessään. Tulokset tällaisesta epäitsekkäästä herätystoiminnasta ovat epäilemättä pian näyttäytyvät. Usko marxilaisuuden autuuttavaan merkitykseen on kaikissa maissa horjumassa ja tarvitaan vain uutta elinvoimaista kansallis-isänmaallista nousua — kuten m.m. Italian ja Saksan esimerkit osoittavat — kun tämä savijalka-jättiläinen jo romahtaa. Nyt kun vaalipuheiden aika toistaiseksi on ohi, kiinnitettäköön entistä suurempi huomio tähän hiljaiseen, mutta hellittämättömään valistustoimintaan, joka on isänmaallista työtä pitkällä tähtäimellä.

Kommunistit

sosialistien ehdokkaina

Elokuun 18 pnä 1930, johon aikaan kunnanvaltuustoja puhdistettiin kommunisteista, erotettiin Ikaalisten kunnanvaltuustosta ja samalla muista kunnallisista luottamustoimistaan kommunistinen valtuutettu Kalle Kanko. Äsken toimitetuissa eduskuntavaaleissa on sama Kanko nyt ollut sosialidemokraattien edustajaehdokkaana kuuluen ikaalislaisena paikallisehdokkaana sosialistien vaaliliittoon. Tapaus on puolestaan yksi selvä esimerkki sosialidemokraattien ja kommunistien nykyisestä täydellisestä yhteistoiminnasta.

*

Tässä yhteydessä mainittakoon, että valitsijat varmaan vaalien tuloksia tiedoitettaessa ihmettelivät, että ääniä saaneiden puolueiden joukossa, radiossakin luettiin kommunistit. Se johtui siitä, että Uudellamaalla eräs sos.dem. naisendokas oli etsivän keskuspoliisin antamien tietojen mukaan osoittautunut tunnetuksi kommunistiksi. Ennenkuin se selville tuli, oli hän jo ehtinyt päästä listoille.

Kuvaavaa tällainen vain on meillä, jossa kommunistilakien edelleenkin pitäisi olla voimassa. Pianhan ne tullaankin purkamaan, sillä demot eivät tule eduskunnassa hyväksymään niiden jatkamista, ja sen he voivatkin määrällään estää.

— **Jaakko Gummerus: HERRAN SANAN VALOSSA.** Piispa Gummeruksen uusi teos on viime aikoina ilmestyneen hartauskirjallisuutemme kaikkein huomattavimpia. Tekijähän on kansankirkkomme voimakkaimpia persoonallisuuksia ja tunnettu saarnamies. "Herran sanan valossa" jakaantuu kahteen osaan. Ensimmäinen osa, "Juhlaa", käsittää adventista alkaen, ja toinen osa "Arkea", käsittelee jokamiehen arkielämän kirkkovuoden huomattavimmat pyhät, keskeisimpiä kysymyksiä. — Kirjan hinta 30 mk., sid. 40 mk. — Otavan kustantama.

MITÄ S.M.-JÄRJESTÖ ON JA MITÄ SE EI OLE?!?

VALITETTAVIA HARHALUULOJA!!!

OVATKO SINIMUSTAT INTIAANIASTEELLA OLEVIA PIKKUPOIKIA?

Näyttää siltä, etteivät edes kaikki IKL:n kannattajat — plooturintamasta puhumattakaan — tunne Sm-järjestöä. Tiedetään — ehkä —, että se on IKL:n nuoriso-osasto. Siinä kaikki! Mutta millainen nuoriso-osasto se on — siitä ei ilmeisesti ole kalpeinta aavistustakaan. Suuressa yleisössä ei tämä tietämättömyys ole erikoisemmin kummastuttavaa — järjestöhän toimi kuluvan vuoden alkuun saakka maanalaisena eikä ole julkiseksi muututtuaankaan mainostanut itseään tarpeettoman kovaäänisesti — mutta henkilöissä, joiden luulisi olevan ja pitäiäsi olla selvillä asiasta, on se lievimmin sanoen outoa. Lyhyt selostus siitä, mitä Sm-järjestö on ja mitä se ei missään tapauksessa ole, lienee siis täysin paikallaan.

Järjestö perustettiin Lapuan Yhteiskoulussa talvella 1929—30. Sen tarkoituksena oli silloin L. L:n aatteiden ajaminen oppikoulujen yläluokkalaisten keskuudessa. Myöhemmin — 6. 12. 32 pidetyssä edustajakokouksessa — laajennettiin toiminta koko varttuneemman isänmaallisen nuorison käsittäväksi. Päätettiin, ettei jäseneksi hyväksytä ketään alle 16-vuotiasta, mikä ikä katsottiin n.s. intiaani- tai partiolaisasteen ja nuorukaiskauden väliseksi rajapyykiksi. Pidettiin siis selviönä, että sinimustat toimisivat yksinomaan poliittisena taistelujärjestönä hukkaamatta aikaansa ja tarmoaan mihinkään turhanpäiväisiin ja naurettaviin kummitteluihin.

Mitään ylintä ikärajaa ei määrätty. Jäseniksi pääsevät niin ollen myös ne, jotka olematta enää kukkeimmassa nuoruudessaan kuitenkin tuntevat itsensä nuoriksi ja tahtovat osallistua nuorten rientoihin. Tästä johtuu, että järjestön jäsenten ikä vaihtelee 16—40 vuoteen. Ja ainakin puolet on jo 20 vuotta täyttäneitä kun taas alle 18-vuotiaita on vain murto-osa järjestön koko jäsenmäärästä.

Numerotiedot — pintapuolisetkin — ovat ikävystyttäviä, mutta edelläesitetyt olivat välttämättömiä Sm-järjestön jäsenten todellisen laadun ymmärtämiseksi. Niistä käy selville, että järjestön jäsenien suuri enemmistö on jo aikoja sitten sivuuttanut sen ikäkauden, jolloin ollaan huvitettuja Robinson Crusoesta, intiaaniromaaneista, partiolaisaskartelusta y.m.s. Eihän tosin esim. 20 vuotta ole mikään korkea ikä, mutta toimiminen järjestössä, jonka pääasiallisimpana toimintamuotona olisivat kaikenlaiset enemmän tai vähemmän lapselliset "rituaalit" y.m. partiolaismalliset hommat, on mainitussakin iässä sula mahdottomuus. Huumorintaju on jo silloin liian kehittynyt, ja ellei tunne erikoista kutsumusta clownin ammattiin, täytyy omata aatteellista lujuutta vallan yli-inhimillisessä määrässä voidakseen olla mukana. Mutta Sm-järjestön jäsenet ovat vain tavallisia ihmisiä eivätkä mitään suuren yleisön ammattinaurattajia tai puolijumalia. Olisi siis liian optimistista kenenkään toivoa saavansa heidät innostumaan mihinkään partiolaismalliseen toimintaan.

Kaiken edelläolevan pitäisi olla itsestään selvää kaikille, jotka ovat älyllisesti hiukankin maalaisliiton eduskuntaryhmän keskitason yläpuolella. Mutta eipäs näytä olevan. Sinimustia kuvitellaan rähtäväsi pikkuisiksi naskaleiksi, jotka eivät vielä kykene sulattamaan "Talviiltain Tarinoita" ja "Nahkasukkaa" raskaampaa hengenravintoa ja joiden hyvittelemiseksi on järjestettävä runsaasti metsä- ja ryöväriromantiikkaa sisältävää huliuttelua. Sanalla sanoen — Sm-järjestöä kuvitellaan jonkunlaiseksi partiojärjestöksi. Mutta sitä se ei ole missään tapauksessa. Sm-järjestö ei ole mikään lastentarha, vaan varttuneemman nuorison keskuudessa toimiva poliittinen taistelujärjestö **— ja sellaisena se on myös säilytettävä!**

KULLERVO.

Mitä ryhmästämme sanotaan

"TYÖN ÄÄNEN" ARVOSTELUA

Punalehti Pohjanmaan Kansa (Työn Ääni), juttelee vaalien jälkeen m.m. näin:

"Kokoomuspuolue on imettänyt lapuan liikettä ja solmi vaaliliiton sen kanssa. Puolueen varovaisemmat ainekset vastustivat tätä, mutta sen johtava mies, kirkkoherra Virkkunen, raivoisasti johti puolueensa perikadon partaalle. Varmasti on oleva hauska lukea, miten hän selittää vaalien tuloksen. Mies on ovela laskertelemaan ja liukas kuin ankerias, mutta tehtävä ei ole helppo tällä kerralla. Hänellä on nyt ympärillään eduskunnassa pienentynyt eduskuntaryhmä. Ja ryhmän kokoonpanokin on huomattavasti muuttunut. Tosin tyydytyksellä merkitään, että Martti Pihkala on pudonnut pois, mutta Hilja Riipinen pääsi pujahtamaan Uudeltamaalta ja häneen liittyy joukko uusia "hankintoja". Tapaamme siellä asessori Kareksen, professori Sundströmin, eversti Somersalon, pastori Simojoen, Lapuan sihtteerin Ala-Kuljun y.m. surullisen kuuluisat nimet. Kirkkoherra Virkkuselle tulee vaikeaksi tulla toimeen ystäviensä kanssa".

Suomalainen kommunisti

PYYTELEE TURVAPAIKKAA RUOTSISSA

Luulajan lääninhallitus on tiedustellut oikeusministeriltä, miten on meneteltävä erään Suomen alamaisen, Oulaisista kotoisin olevan sahatyömiehen Yrjö A. Kosteen kanssa, joka oli tullut Haaparannan poliisiasemalle ja sanonut olevansa poliittinen pakolainen sekä pyytänyt turvapaikkaoikeutta Ruotsissa. Kun hänellä ei ollut passia eikä muita papereita, säilytetään häntä toistaiseksi poliisiasemalla. Haaparannan kaupunginviskaali on Suomen konsulaatilta pyytänyt tietoja, onko Koste etsintäkuulutettu poliittisesta tai muusta rikoksesta, mutta konsulaatti ei ole saanut mitään tietoa sellaisesta. Koste ilmoittaa, että hän kuuluu Suomen kommunistiseen puolueeseen ja että poliisi on etsiskellyt häntä syytettynä maanpetoksellisista salahankkeista.

Demo-komintern onnittelee

"Uusi sosialistinen eteneminen maailmassa"

Sosialistinen Työväen Internationaali on onnitellut Suomen sos.dem. puoluetta vaalivoiton johdosta. Internationaalin sihteeri Friedrich Adlerin allekirjoittamana saapui puoluetoimistoon seuraava sähkösanoma:

Zürich, 10. 7.

Suomen sosialidemokratian suuri vaalivoitto, joka on saavutettu taistelussa lapualaisfascismia ja sen apulaisia vastaan, täyttää koko Sosialistisen Työväen Internationaalin ylpeydellä ja ilolla. Suomalaisen fascismin tappio ja sosialidemokratian voitto ovat merkkinä uudesta sosialistisesta etenemisestä maailmassa.

STI:n sihteeristö.
Friedrich Adler.

*

Eiköhän olisi syytä, että internationaali lähettäisi samallaisen onnittelun myös maalaisliitolle ja edistyspuolueelle ja lisäksi hra K. N. Rantakarille?

Kysymyksiä

Onko luvallista, että vaalitoimituksen järjestysmies, ollen itse edustajaehdokkaana, menee vaalilautakunnan puheenjohtajan kiellosta huolimatta avustamaan äänestäjää, vaikka paikalla on vaalilautakunnan valitsema vaaliavustaja?

*

Onko luvallista, että äänestyksessä käytettäviä vaalilippuja annetaan äänestäjän mukana toisille äänestäjille kotiin vietäväksi muka lippuun tutustumista varten? Riittääkö lipun mitättömäksi tekeminen?

*

Onko luvallista, että vaalitoimituksen järjestysmies, ollen itse edustajaehdokkaana, odotushuoneen seinässä olevaan vaalilippuun vetää viivan jokaisen vaaliliiton jonkun ehdokkaan ruutuun?

Mustapaita.

— **Keskitysleiriin.** Saksan entisen valtakunnanpresidentin Ebertin poika sosialidemokraattinen toimittaja Fritz Ebert on Berlinistä Dagens Nyheterille saapuneen tiedon mukaan otettu suojeluvankilaan sekä tulee vietäväksi keskitysleiriin.

Ajan Suuntaa

EI VIELÄ LAKKAUTETTU

Sakkoja 4,000 mk. pääjohtaja Rydin kunniaa loukkaavaksi väitetystä otsikosta

Helsingin kaupungin raastuvanoikeudessa on julistettu päätös oikeusministeriön määräyksestä Ajan Suunnan päätoimittajaa, everstiluutnantti Arne Somersaloa vastaan nostetussa jutussa. Syyte hallituksen esitysluonnoksen julkaisemisesta hylättiin. Samoin hylättiin vaatimus lehden lakkauttamisesta. Rytiotsikosta tuomittiin lehden vastaava toimittaja 80 päivän päiväsakkoon à 50 mk. eli yhteensä 4,000 markan sakkoon. Lehden takavarikoidut kappaleet julistettiin menetetyiksi. Vastaajan asiamies, varatuomari E. W. von Boehm ilmoitti heti tyytymättömyyttä päätökseen.

Tasa-arvoisuus

RUOTSIN "UUDEN KIRKON VIESTISTÄ"

Suom. W. Saimén.

Te tasa-arvon puolesta
pauhaatte, miehet urheet,
ja tasa-arvon puolesta
taistonne humuaa!
Tahdotte maasta hävittää
kohdalta köyhän murheet
ja töllin sekä linnan eron
kaiken karkoittaa.

Kas, yhteiskuntaruumiilta
jo väkivalta koittaa
vapauden ja oikeuden
raastaa raivoten.
Surkean sokeana tuo
tietenkin tasaloittaa
tahtoopi kaiken, Viisaus
min laittoi laidallen.

Mutt' sanokaapa, jalkaneko
ylvään päänne johtaa,
ja syänkö leivän sulattaa
ja keuhkot verta luo?
Oi kuulkaa, vallanhimon pyörrytys se teille hohtaa,
vaan maailmalle melunne
apua tuskin tuo.

Ei ihmisruumiin jäsenet
tas'-arvoisuutta näytä,
kun vapauden lakeja
ne tarkoin noudattaa.
Vaan huomatkaa: jos yksikin
ei tehtäväänsä täytä,
niin pian koko laitoksen
se epäkuntoon saa.

Kas, tasa-arvoon tahtoneet
ne eivät ole milloin,
kun päällä, joka jäsenellä
oma rooli on.
Vaan oikeus työhön rauhassa
ja terveenä, ja silloin
myös osa elon iloista —
se tunnus olkohon!

Voimakkaan, sopusoivan
koko ruumis muodon saapi,
jos jalalla sen tukena
vain vankka pohja lie.
Mutt' se jos luiskaa, verensä
jos vihaan valahtaapi,
niin pian koko ruumiin yhteiskunnan, surma vie.

Siis ajatuksen sija, pää,
se olkoon johtavana,
ja keuhkoill' olkoon oikeus
ain' hapen hankintaan.
Ja syäntä veri palvelkoon
niin lemmen lietsojana,
ett' yhteiskunnan kokonaan
tää hoivaa helmassaan!

Kommunistien julmuuksia Kiinassa

Lähetyssaarnaajilta saapuneiden kirjeiden mukaan vallitsee Shetshuanin maakunnan itäosissa verinen kommunistiterrori. Punaiset ovat miehittäneet Patshoun kaupungin, josta lähetyssaarnaajat ovat paenneet Paoningiin. Punaiset jatkavat etenemistään ja uhkaavat jo Paoningiä. Kirjeissä kerrotaan edelleen, että naislähetyssaarnaajat ovat löytäneet 36 maakuoppaa, jotka oli täytetty sadoilla ihmisruumiilla. Erään lähetysaseman takapihalta löydettiin myöhemmin samanlainen kuoppa, jossa oli 30—40 murhatun lapsen ruumista. Tuhansia kauppiaita on surmattu ja heidän omaisuutensa takavarikoitu. Punaisten julmuudet Tongtshiangissa lisäytyvät ja Patshoun kadut ovat täynnä tuhansia ruumiita. — Sillä välin ne hallituksen sotajoukot jotka oli lähetetty taistelemaan punaisia vastaan, ovat Tshengtun alueella joutuneet keskenään kiivaaseen taisteluun tämän rikkaan alueen omistamisesta.

Isänmaallisille kansalaisille.

Perusohjelmassaan on Isänmaallinen kansanliike julistanut taistelevansa laillisin keinoin kansallisesti sisään- ja ulospäin voimakkaan Suomen luomiseksi. Tässä mielessä on se ottanut osaa nyt käytyyn vaalitaisteluun, ehdottaen eduskuntaan miehiä, jotka kaikesta puoluejuonittelusta jyrkästi kieltäytyen tinkimättä tulevat vastustamaan marxilaisuuden pyrkimyksiä yhteiskuntajärjestyksemme tuhoamiseksi, isiemme uskon hävittämiseksi ja vapaussodan valkoisen rintaman murtamiseksi. Vaalien tulokset ylittivät odotuksemme, jotka tällä kertaa eivät edellyttäneet lukumääräisesti suuren edustajiston läpiviemistä.

Seurauksena siitä liitosta, jonka maalaisliiton ja edistyspuolueen johtajat olivat solmineet marxilaisen rintaman kanssa Isänmaallisen kansanliikkeen kukistamiseksi, on punainen vaara jälleen uhkaavasti nostanut päätään. Valkoisen Suomen kolmivuotisen ankaran taistelun voitot, talonpoikaismarssimme saavutukset ovat nyt marxilaisten armoilla. Tämäkö oli äänestäjien tahto? Johtavissa poliittisissa piireissä suunnitellaan kommunisminvastaisen kansannousumme historiallisen työn ainoan jatkajan, Isänmaallisen kansanliikkeen tuhoa. Tämänkö me sallisimme?

Kansalaiset! Taistelumme on vasta alkanut. Me emme tule tuumaakaan väistymään siltä tieltä, jolle me olemme astuneet. Se ehkä vie suuriinkiin koettelemuksiin, mutta me tiedämme kuitenkin, että Valkoisen Suomen tulevaisuus on Isänmaallisen kansanliikkeen voiton varassa. Sen on siksi nyt suljettava rivinsä hyökkäykseen, joka ei saa hetkeksikään herpaantua, ennenkuin puoluekeinottelijat on lyöty maahan ja marxilaisuus juurineen tuhottu. Ensi vaalien päämääränä on antaa näille voimille ratkaiseva isku. Sitä varten on jokaisen Isänmaallisen kansanliikkeen miehen ja naisen uupumatta tehtävä työtä kykynsä ja voimiensa mukaan. Teidän käsissänne, kansalaiset, on isänmaamme kohtalo!

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN JOHTO.

Nurmen Sähköliike
ja
Polkupyörä-korjaamo

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvaa työtä huolella ja asiantuntemuksella.

Sähkömoottoreita ja radiokoneita korjataan.

Halpoja valovirta- ja patteri-**radiovastaanottajia** ja käytettyjä, hyvässä kunnossa olevia **naisten ja miesten polkupyöriä** myytävänä.

Venäjän puuta tuodaan maahamme yhä

Kuten tunnettua on ikävää huomiota herättänyt varsinkin metsänomistajien keskudessa se seikka, että "metsäköyhään" Suomeen on jo pitemmän aikaa tuotu suuria määriä venäläistä puutavaraa ja niinpä käsitti v. 1931 tuonti 177,826,103 kiloa jalostamatonta mänty-, kuusi-, koivu- ja haapapuuta arvoltaan 26,683,809:—. Viime vuoden osalta olivat vastaavat luvut 241,308,176 kiloa ja 42,641,196:—. Tämän vuoden tuonti käsitttää ähän mennessä 106,175,603 kiloa, josta määrästä ainoastaan kesäkuun osuus on 71,428,910 kiloa.

Sahatun puutavaran tuonti on tämän vuoden kohdalta 22,317,323 kiloa ja on kaikki tavara käytännöllisesti katsoen tuotu Venäjältä samoinkuin ensinmainittu jalostamatonkin puutavara.

Edellämainitut huomattavan suuret luvut antavat aiheen vakavaan ajatteluun. Nykyinen vakava työttömyystilanne ei suinkaan parane siitä, että maahamme tuodaan näin valtavia määriä sekä jalostamatonta että sahattua puutavaraa eikä ulkolainen kilpailu tälläkin alalla anna kotimaisille metsänomistajille tilaisuutta edes kohtuulliseen ansioon.

Kommunistinen salaliitto Saksassa

Kolmekymmentä juutalaislääkäriä pidätetty

Berlinissä on sattumalta saatu selville salainen marxilaisten lääkärien keskustoimisto, joka toimi viattomalta kuulostavalla nimellä "Lääkärien neuvontatoimisto", mutta todellisuudessa oli marxilaisten, kommunististen ja anarkististen lääkärien järjestö. Tarkastuksen yhteydessä, jonka SA:n lääkärit toimittivat mainitussa toimistossa, pidätettiin kolmisenkymmentä lääkäriä ja takavarikoitiin suuri määrä aineistoa. Mikäli Contin toimisto ilmoittaa, on takavarikoitua aineistoa tutkittaessa havaittu, että tuo n.s. neuvontatoimisto oli jossakin määrin kiihoituspropagandan keskuksena ja että se oli syntynyt yhteisymmärryksessä Berlinin juutalaisten seurakunnan kanssa.

Hämeen Sanomat

VASTAAMASSA "RIKOLLISEN YLISTÄMISESTÄ"

T.k. 10 pnä oli Hämeenlinnan raastuvanoikeudessa ensi kertaa esillä Hämeen Sanomain päätoimittajaa Aarne Kauhtiota vastaan oikeusministerin määräyksestä nostettu syyte "rikoksen" ylistämisestä" ja "hallintoviranomaisen halveksimisesta" mainitun lehden helatorstain tapahtumien johdosta julkaistujen kirjoitusten "Mehen teko" ja "Kumpi erotettava?" sekä otsikon "Valkoisten miesten kunniakas teko" johdosta. Syyttäjän esitettyä vaatimuksensa lausuttiin vastaajan puolelta, että mainitulla otsikolla varustettu kirjoitus oli laadittu STT:n antamien tiedoitusten ja muissakin lehdissä olleiden selostusten pohjalla. "Rikoksen ylistämisestä' ei taas tässä tapauksessa ole lainmukaista vaatia rangaistusta, koska everstiluutnantti Pajaria ei ole asetettu syytteeseen. Julkisella hallintoviranomaisella vastaaja otaksui kenties tarkoitettavan maaherra Mattssonia, mutta kysymyksessä ei ollut hänen halventamisensa, vaan kirjoituksissa on selostettu hänen toimintaansa. Esittämänsä perusteella vastaaja anoi syytteen kumottavaksi lakiin perustumattomana. Syyttäjän pyynnöstä asian käsittely lykättiin syyskuun 4 pnä pidettäviin käräjiin.

TARZAN-ROMAANIT HUOKEAHINTAISINA

Amerikkalainen kirjailija Edgar Rice Burroughs on saavuttanut ilmiömäisen menestyksen n.s. Tarzan-romaaneillaan. Erinomaisen vilkas teossarja on käännetty jo 35 kielelle, ja suomeksikin on näitä romaaneja myyty yli 200,000 kpl. Monina painoksina ilmestyneet Tarzan-suomennokset julkaisee Karisto Oy. nyt yhdenmukaisena kokonaispainoksena, jonka 12 nidettä maksavat ainoastaan 15 mk. kukin, kaksittain yhteensidottuina 40 mk. Jälleenkin uusi nuorisopolvi saa siten tilaisuuden nauttia loistavasta kerronnasta, ja vanhempikin väki mielellään tutustuu tähän vilkkaaseen kuvailuun. Kirjakauppoihin on nyt lähetetty sarjan alkuniteet, "Tarzan, apinain kuningas" ja "Tarzanin paluu".

— **Räikeitä julistuksia** on levitetty Porin esikaupungeissa SKP:n toimesta. Pääponsi julistuksissa on: "Suojeluskunnat on hajoitettava!"

Hakaristi

Ikuinen salaperäinen symbooli vaikovain talous- y.m. esineiden koriste?

Kun nykyisin hakaristilippu liehuu yli koko Saksanmaan, voinee olla mielenkiintoista tarkastella tuon vanhan symboolin alkua, jonka Saksan kansallissosialistit ja m.m. Suomen puolustusvoimat ja isänmaallinen työväenliike ovat tunnuksekseen omaksuneet.

Hakaristi, josta jossain käytetään myöskin svastika-nimitystä (sana on intialainen ja merkitsee onnea tuovaa), on onnenmerkki, joka on tunnettu ammoisista ajoista saakka. Merkillistä kylläkin se ei esiinny vanhan maailman kaikkein vanhimmissa kulttuurimaissa, Egyptissä, Babyloniassa ja Assyriassa. Mutta se on havaittu esineistä, jotka ovat peräisin Hissarlikin (Troijan) syvimmistä kerrostumista ja joiden arvellaan olevan vanhemmalta ajalta kuin 2000 vuotta e. Kr.

Aikaisemmin luultiin, että hakaristi oli erikoisesti aasialainen taikaesine, joka on peräisin ajalta, jolloin aarialaiset eivät vielä olleet jakaantuneet eri kansoiksi. Käsitys, että hakaristi oli eräänlainen aarialainen aatelismerkki, näkyy Saksan natseillekin olleen suuntaa antava. Mutta tosiasia on, että tämä symbooli on ollut tunnettu vanhojen amerikkalaistenkin kansojen keskuudessa sekä Pohjois-, Keski- että Etelä-Amerikassa. Nähtävästikin sitä on käytetty vain ornamenttina, talousesineiden koristeluna y.m. ja vasta myöhemmin sille on annettu onnea tuovan esineen symbolistinen merkitys.

Intiassa on svastika ollut hyvin selvästi havaittavissa ja varsinkin buddalaisilla se on ollut varhainen ja erittäin tavallinen symbooli. Buddalaiset kuljettivat merkin sittemmin Kiinaan ja Japaniin. Vanhimmassa kristillisessä taiteessa se on niinikään ahkerasti käytetty koriste.

Monet oppineet ovat aherrelleet selittäessään hakaristin syntyä. Jotkut arvelevat sen merkitsevän auringonpyörää ja että se olisi auringonjumalan symbooli.

Ristit kääntyvät osittain oikeaan, osittain vasempaan. Meidän aikanamme, jolloin taikausko ei ole sen vähäisempi kuin aikaisemminkaan, löytyy yksinkertaisia, jotka väittävät, että kun ristin haa't kääntyvät vasempaan, se merkitsee onnettomuutta. Mihin tällainen selitys perustuu, sitä on tietenkin vaikeata selittää.

Pohjoismaissa esiintyy hakaristi jo pronssikautena ja sitä on käytetty koristeena monenkaltaisissa esineissä.

Poikaurheilupäivistä

muodostuu odotettua suuremmat

Poikain kesäurheilupäiville on ilmoittautunut nyt kaikkiaan 147 osanottajaa, suurin osa on edelleen ulkopuolelta Etelä-Pohjanmaan. Kilpailuista tulee muodostumaan erikoisen jännittävät — mainittakoon, että esim. 1,000 m. juoksussa on mukana lähes 30 poikaa ja kaikissa muissa lajeissa samassa suhteessa.

Tyrvään Voiman nuoret alle 18 v. joukkue tulee pelaamaan Suomen mestaruuskilpailujen välierän Seinäjoen Urheilijoita vastaan ja tapahtuu ottelu sunnuntaina klo 10. Tyrvää on voittanut viimeksi m.m. Porin 12—2.

koetti ystävällinen vanhus vanhan puolisonsa kanssa soturivieraitaan kestitä.

Noustiin pöydästä. Vanha vuosi 1717 oli loppuun kulunut. Tuntilasi näytti puolta yötä ja ilmoitti uuden vuoden 1718 alkaneeksi. Miekat kiinnitettiin vyölle, pistoolit samoin. Lämmin pirtti juhlapöytineen sai jäädä. Ulkona uuden vuoden usvaisessa yössä tuikkivien tähtien himmeässä hohteessa hiihti sisien jono jäällä kohti Narvan linnoitusta. Tummina möhkäleinä erottuivat muurien jykevät, kulmikkaat hahmot huuruisen pakkasyön keskeltä. Vain suksien suihke ja kirahtelevien sauvojen iskut lumen läpi jäähän häiritsivät nukkuvan seudun hiljaisuutta. Joskus vain päällikön miehilleen antama lyhyt komentosana kajahti pidätetysti pakkasyöhön, kun Langström joukkoineen joen uomaa pitkin hiihti jo Narvan muurien vierellä.

Päällikön komento kajahti taas terävästi ja lyhyesti: "Seis!" Silmänräpäyksessä seisahtui hiihtäjien jono. Sitten taas lyhyt komennus: "Kohti muureja!" Jono lähti äänettömästi liikkeelle. Näin kuljettiin taas jonkun aikaa eteenpäin, kun Langström pysähtyi ja kutsui kaikki miehensä ympärilleen antaakseen uusia määräyksiä, koska oltiin jo aivan muurien vierellä. Sissipäällikkö alkoi: "Arvi Hannunpoika, lähde sinä toisen joukon miesten kanssa kaupungin portista sisään ja sytytä siellä tulipaloja niin paljon kuin ehdit. Koeta hätyyttää venäläisiä kaikin tavoin, jotta linnoituksessa olevan varusväen huomio kiintyisi mahdollisimman paljon sille puolelle kaupunkia, ja kun saat työsi tehdyksi, niin tulkaa sitten sisään linnoitukseen ja yhdytään siellä taas yhdeksi joukoksi. Minä taas koetan päästä linnoitukseen suoraan muurien yli kiipeämällä sinun löytämästäsi matalasta kohdasta, ja päästyäni miehineni linnoitukseen koetamme sytyttää linnoituksen tuleen, mikäli se on mahdollista, ja tehdä siellä tuhoa venäläisille. Sitten kun saamme työmme tehdyksi, tulemme kaikki takaisin tähän samaan paikkaan jossa nyt seisomme. Niin, lähdetään pojat sitten ja otetaan uusi vuosi vastaan Narvan muureilla aseleikissä. Kunnon miekkamme meitä kyllä siellä suojelevat".

Kahteen osastoon hajaantuen alkoivat sissit hiihtää, kumpikin joukko omalle taholleen, häviten pian usvan sekaan.

Kaikkialla vallitsi taas hiljaisuus, vain hyvin heikosti erottuivat hiihtäjien suksien ja sauvojen suhahtelut, nekin pian hälveten kuulumattomiksi. Uudenvuoden yö oli kietoutunut sakeaan usvahuntuun peittäen koko Narvajoen seudun ja kaupungin muurit näkymättömiksi.

Arvi Hannunpoika oli jo päässyt sisään kaupungin portista joka ei ollut suljettu ja kulkenut kaupungin keskelle, etsien nyt parhaillaan mistä löytäisi sopivan kohdan aikeittensa toteuttamiselle.

Langström taas miehineen oli saapunut muurissa olevalle matalalle kohdalle. He aikoivat kiivetä sisäpuolelle heti, kun vaan kuulisivat Arvi Hannunpojan kaupungissa järjestämän hälinän.

Toinen joukko tällä välin puuhailtuaan kaupungissa oli vihdoinkin saanut työnsä alkuun. Narvajoen suussa olevat vilja- ja muut varastot olivat jo tulessa Arvi Hannunpojan miesten sytyttäminä. Mutta yhä vielä vallitsi kaupungissa hiljaisuus, sillä tiheän sumun läpi ei alkavista tulipaloista nousevaa savua ja tulta helposti partioretkellä nähnyt, aikoivat sissit aterioida ja maistella vähän kaupungintuliaisia, olutta, jota äsken saapuneet olivat tuoneet aika ison nassakallisen. Sen vaahtoava sisältö sai pian miehet lämpenemään ja puheen iloisemmin luistamaan. Arvi Hannunpoika kertoi Langströmille, kuinka hän miestensä kanssa tiedusteluretkellään lähellä Narvan linnoitusta oli huomannut muurissa erään matalan kohdan, jonka yli kiipeämällä saattaisi päästä yöllä helposti linnaan ja katsoa paremmin, mitä siellä olisi parhaiten tehtävissä. Sitten he olivat lisäksi vielä nähneet, että Novgorodin puoleiselta suunnalta marssi kaupunkiin suuri joukko jalkaväkeä kuormasto mukanaan. Väijyksistä huomasivat he myös, kuinka linnoituksen Suomenlahden puoleisella tiellä seisoi pitkiä kuormastojonoja. Kaikesta voi päättää, että Narvasta oli Suomeen lähdössä suurempia joukko-osastoja venäläistä sotaväkeä.

Kun sissit olivat jo saaneet oluesta tarpeekseen, heittäytyivät he lepäämään. Yö kului pian sikeässä unessa, ja aamulla alettiin hankkiutua taas uudelleen tiedusteluretkille Narvan ympäristöön. Langströmkin oli nyt miestensä mukana, ja niin tehtiin tänään tiedusteluretki Nowgorodiin vievän tien varrella ja huomattiin Narvaan ratsastava kasakkaparvi. Mutta tätä ei tahdottu hätyyttää, koska siten arveltiin venäläisten saavan tietää sissien olevan kaupungin lähistöllä. Illlla palattiinkin jo aikaisin kauppiaan taloon ja valmistautumaan myöhemmin illalla tapahtuvaa hyökkäystä varten kuormastojen ja Viipuriin lähtevien kasakoiden kimppuun.

Kaikki oli taas lähtökunnossa. Kaarlelaisten jono painui Narvajoen jäälle metsän reunasta. Joen uomaa pitkin kävi kulku. Narvaa lähestyttäessä poikettiin joen jäältä, kierrettiin Narvanlahden puolelle ja asetuttiin täällä väijyksiin Narvanlahden rannalle, lähelle joen suuta, josta tie Narvan kaupungista kulki yli Suomenlahden jään, Suomen puolelle.

Tänne he asettuivat väijyksiin lähelle rantaa, tiheään lumiseen kuusikkoon, josta juuri tie laski jäälle. Kun sissien väijymäpaikasta, joka sijaitsi korkealla töyräällä, oli helppoa hämärän läpikin erottaa jo kaukaa vihollisen tulo, ei heidän ollut kovinkaan vaikea huomata, milloin se alkoi näkyä. Kasakat nähtävästi, ennenkuin jättivät Narvan ja lähtivät pakkaseen yli Suomenlahden taivaltamaan maistelivat ahkerasti paloviinaansa ja viettivät remuten iltaa linnoituksessa kovissa juomingeissaan. Vasta puoliyön sivuutettuaan alkoivat he hankkiutua matkalle. Kovasti päihtyneinä ja remuten kovaäänisesti hoippuivat he ratsujensa selkään niitä ruoskien ja hurjasti kannustellen. He ratsastivat epäjärjestyksessä ulos linnoituksesta kuormaston seuratessa jäljessä. Kasakkajoukon päälliköt ratsastivat etumaisina ja näyttivät kovasti päihtyneinäkin tuntevan tien hyvin Narvanlahden ja Suomenlahden jäälle, josta he olivat ennenkin Suomeen sotaretkilleen kulkeneet.

Väijyksissä oleva Langströmin joukko kuuli jo kaukaa kasakoiden remuavan tulon ja varustautui päättävästi heitä vastaanottamaan.

Hämärän läpi alkoikin jo erottua kasakoiden pitkä jono. Hevosiaan reuhtoen ja kovasti meluten ratsastivat kasakat tien täydeltä ja alkoivat Narvanlahtea lähestyessään rajusti kannustella ratsujaan juoksuun jouduttaakseen jäällä paremmin kulkuansa. Lang-

IKL:n Kannatusyhdistys r.y:n suurarpajaisten arpa maksaa
5 markkaa
Joka arvalla on oma numero.
Mikä on Teidän onnen numeronne?
Ensi arvonta tässä kuussa.

Arpoja myydään kaikissa Rautatiekirjakaupan myymälöissä.

100,000 ja 50,000 markan arvoiset päävoitot.
Valtion palkinto-obligatioina tai osakkeina 10,000 ja 5,000 markan voittoja. Suuri määrä 2,000, 1,000 500, 200, 100 ja 75 markan voittoja.
IKL:n KANNATUSYHDISTYS R.Y:n ARPAJAISTOIMISTO
H:ki, Kluuvik. 8, h. 51. Puh. 26404.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301
Täydelliset anniskeluoikeudet.
Ravintolamme
on viihtyisin, ajanmukaisin maakunnassa, siellä nautitte todella hyvää kahvia, virvoitusjuomia, voileipiä y.m., Bockin raikasta kolpakka- ja pullo-olutta. Kahviaamiaisia. Lämpimiä annoksia kaiken päivää.
Kesäaikana:
Aamiais-päivällinen 13—18.
"Funkis"-huone tilauksesta.

Döbelnin tunnussana

2. Isänmaan puolesta

Asessori Lujasen Ajan Suunnan Toimitukselle (n:o 95) lähettämä nuhdesaarna lie sentään yliveto kaikista hänen tässä puheena olleista kirjoituksistaan. Ne ominaisuudet, joihin edellisessä olemme viitanneet, esiintyvät siinä oikein potensissa, ja sangen keskittynyt on etenkin se mahdikkuus, jolla nähtävästi on aiottu vastaanottaja nolata. Eihän voida tietää, liekö asessori itse ennättänyt läpilukea kirjoittamansa. Mutta That is just the humour of it, sepä siinä juuri onkin lystikästä, jos hän on sattunut esim. sekoittamaan Aurea mediocritas ja Aura popularis keskenänsä, s.o. tohtorin auran ja poppamiehen auran, ja ylimalkaan ehkä vain olettanut, että In medio consistit virtus, eli: on meidän se sisu ja virka. Silloin kyllä helposti on voinut unohtua sekä Gnoothi seauton, eli hoid' itse autosi, että Audiatur et altera pars, s.o. autetaan nyt Aatun parta. Ja niin ollen ei olekaan muuta kuin aivan luonnollista, että asessorin tässäkin kirjoituksessa tuon tuostakin tapaamme m.m. sitä kaavamaista "toiselta puolen ja toiselta puolen" tähystävää katsantoa, joka ei kuitenkaan pyri sopusointuun ja josta jo olemme huomauttaneet.

Olisi ollut mielenkiintoista ottaa jokunen hänen merkillisistä lauselmistaan lähemmin kosketeltavaksi, mutta siihen ei sittenkään tällä kertaa ole tilaa. Mainitsemme vain vielä lyhyesti seuraavaa. Kirjoituksessaan asessori L. sangen laajasti ja seikkaperäisesti selvittelee sen, että Isänmaallinen Kansanliike hänen mielipiteensä mukaan on perin synnillinen, epäjumalanpalvelukseen y.m. suurimpiin synteihin syyllinen liike, sekä että sillä ei oikeastaan olisi ainakaan uskonnollista ja kristillistä oikeutta toimia tarkoituksensa hyväksi, vaan pitäisi sen hänen mielestään lopettaa koko toimintansa ja päättää se "Minä vaivaisen syntisen" rukouksella. —

Mitä muuten kansanliikkeen suhteeseen kristinuskoon todellisesti tulee, tiedämme me kansanliikkeen kannattajat kyllä sen, että Isänmaallinen Kansanliike on perustanut koko työnsä ja toimintansa kristinuskon pohjalle. Senvuoksi on syytä palauttaa mieleen, millä tavalla valtiolliset puolueet suhtautuvat kristinuskoon.

Kaikki ne kansalaiset, jotka ovat viime vuosina seuranneet julkista elämää ja lukeneet sanomalehtiä, ovat selvästi voineet huomata sen, että maalaisliitto ja edistyspuolue jo kauan ovat jokseenkin kevyesti ja usein ivatenkin suhtautuneet uskonnollisiin asioihin ja kristinuskoon. Kaikki muistanevat vielä myöskin hyvin että maalaisliiton ja edistyspuolueen sanomalehdet yhdessä sosialistisiten lehtien kanssa tekivät voimakasta mainostustyötä jumalanpilkkaa sisältävän "Vihreät laitumet" näytelmän esittämisen hyväksi. Sitä vastoin IKL sekä Kokoomuspuolue ja Vapaan Työväen Liitto tekivät kaiken minkä voivat mainitun näytelmäkappaleen vastustamiseksi ja sen esittämisen estämiseksi.

Erityisesti on syytä palauttaa mieliin, että marksilaiset puolueet kaiken aikansa ovat julistaneet ja osoittaneet vihamielisyyttä ja halveksimista uskontoa ja kristinuskoa kohtaan. Ja sosialidemokraattisen puolueen piiriin kuuluvat kustantajat ovat sen puolueen aikuajalta saakka julkaisseet suuren joukon isompia ja pienempiä kristinuskoa halventavia ja häväiseviä kirjasia, joita myös ahkerasti on levitetty työkansan keskuuteen. Niitä on ollut amerikalaisen R. Ingersollin luentoja raamatusta, A. Issaieffin, P. Kempen, E. Losinskyn, B. Willen, P. Lafarguen y.m. hyökkäyksiä sekä E. Häckelin jumalankieltäinen teos "Maailman arvoitukset", joita kaikkia sosdemot jo tämän vuosisadan alkuvuosina ovat työkansan keskuuteen levittäneet ja joista myös sitten on versonut se ääretön raakuus ja villiytyminen, josta sanomalehdet alinomaa kertovat.

Kirjasta "Kristinuskon todellinen luonne", jonka tekijä on ranskalainen Y. Guyot ja jonka on suomentanut Väinö Tanner v. 1907, otamme näytteeksi pari kohtaa:

Sivu 60. "Tämä alkuperäinen kristinusko oli mahtavaa taivaallisen ja maallisen, jumalallisen ja inhimillisen utopian kaipuuta. Todellisuudessa oli se — — suunnatonta petosta.

Kahdeksantoista vuosisadan kuluttua tämä petos ei ainoastaan itsestään säily, vaan se on myöskin siinä määrin imeytynyt meidän elimistöömme ja elämäämme — — että me olemme taipuvaisia innostumaan kaikkeen puoskaroimiseen tavalla, joka voi johtaa meidät kuolemaankin".

Sivu 66. "Uskonto on kaikkina aikoina ja kaikilla kansoilla ollut sortamisen ja nylkemisen välikappaleena ja kristinusko on tässä suhteessa uskontojen kruunu".

Riittänee. Kirjan suomentajan hra Väinö Tannerin kirjan alkuun kirjoittaman Esipuheen rohkenisimme suositella hra asessori F. Lujasen luettavaksi. — Kirja on ilmestynyt Helsingissä 1907 Sosial. Aikakauslehden kustannuksella.

— — —

Olimme aikonut lyhyesti selvitellä myöskin sosialismin erästä pää-opinkappaletta, nimittäin n.s. kapitalistista riistoteoriaa, mutta tämän kirjoituksen venyttyä näin pitkälle siihen ei enää ole tilaa. Huomautamme nyt vain siitä, miten esim. yksi ainoa tosiasia jo tämän teorian melkein kokonaan kumoaa. Se on se tosiasia, että, vaikka sosdem. puolue Suomessa nyt on lähes 40 vuotta kaikin voimin työskennellyt tämän porvarillisen yhteiskunnan kukistamiseksi, se kuitenkin yhä edelleen, ja etenkin nyt vaalien mentyä odottaa ja vaatii tältä yhteiskunnalta taas työtä ja leipää y.m. hyvää. Ja Neuvostolan esimerkki todistaa lisäksi selvästi, että kun se "kapitalistinen riistojärjestelmä" on saatu kukistetuksi, ei sen raunioilla enää ole juuri muuta kuin — orjuutta ja nälkää.

No niin. Mutta kaiken sen perusteella, mitä olemme edellisessä sanoneet *), rohkenisimme vielä esittää erään toivomuksen. Ja se olisi, että maamme kaikki isänmaallisesti ajattelevat pappismiehet nyt nousisivat ja liittyisivät yhteen yksimieliseen rintamaan sekä ryhtyisivät yhteiseen, tarmokkaaseen 'ristiretkeen" tuota punaista vaaraa, marxilaisuutta ja sen kaikkia kannattajia vastaan.

ISÄNMAAN PUOLESTA!

Ja siinä taistelussa olisi mielestämme otettava käytäntöön von Döbelnin tunnussana:

"Ei varrota, nyt itse rynnätään".

LAURI MER.

*) Edelliseen kirjoitukseen oli sattunut tulemaan pieni, naurettava, epäselvyyttä synnyttävä painovirhe toiselle palstalle, jossa olisi pitänyt olla (21 rivillä): aikoina, jolloin sillä ei ollut kuningasta (ei kuningatarta).

Huveja.

Koko SUOMEA käsittävät
POIKIEN
Urheilumestaruuskilpailut
SEINÄJOEN URHEILUKENTÄLLÄ
ensi lauantaina alkaen klo 18 ja sunnuntaina klo 13.

Ohjelma lauantaina:
100 m., alku- ja välierät;
60 m., alku- ja välierät;
3-ottelu alle 18 ja 16 v.;
Kuulantyöntö, alku- ja loppuk.;
Pituushyppy, alku- ja loppuk.;
1,000 m. juoksu.

Sunnuntaina:
Kello 9 Törnävällä 4,000 m. murtomaajuoksu.
Kello 13:
100 m. loppukilpailu;
60 m. loppukilpailu;
110 m. aitajuoksu;
4×100 m. viestit alle 18 ja 16 v.
Korkeushyppy; Seiväshyppy;
Kiekonheitto; Keihäänheitto.

Lauantaina TANSSIAISET Törnävällä ja Seurahuoneella kello 21.

Sunnuntaina **Rautatieläistentalolla kello 20**
Juhla-iltama
OHJELMA: Alkusoitto, tervehdyssanat (H. Kuoppamäki), lausuntaa, telinevoimistelua, juhlapuhe ins. A. Tawast, palkintojenjako, voimistelua "Vesattaret"
Tanssia.

Liput kentälle lauantaina 5:—, lap-set 3:—, sunnuntaina istumapaikat 8:—, seisomaan 5:— ja lapset 3:—.
Törnävälle ja Seurahuoneelle 5:—,juhla-iltamaan 7:— ja 5:—. Kilpailujen osanottajat (paitsi palkinnonsaajat) 3:—
Järjestää: **SEINÄJOEN URHEILIJAT.**

— **Kasvistopäiväkirja,** lehtori E. W. Suomalaisen toimittama ja kasvien keräysohjeita antavalla johdannolla varustettu, on Karisto Oy:n kustantamana ehtinyt jo viidenteen painokseensa, hinta 3 mk. Vihkonen on siten ilmennyt koulunuorison yleisesti hyväksytyksi apuvälineeksi.

Hyviä krapulippoja
myytävänä
Smk. 9:— ja 10:— kpl.
AHTI PERTTU.

Jonas Castrén
ASIANAJOTOIMISTO.
Helsinki, Keskuskatu 4. 10—4.
Puh. 28825, 31235, 21787.

MAALAUSLIIKE S. V. SUOMINEN,
Seinäjoki, Kalevank. 5, p. 327.
Suorittaa kaikkia maalaustöitä ammattitaidolla. Pyytäkää kustannusarvioita.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN PÄÄTOIMISTO
Seinäjoella Kauppakatu 9.
Auki klo 9—16. Puh. 246.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN JÄRJESTÖ.
Helsinki.
Järjestöjohtaja: Puh. 21 640.
Jaostot: Puh. 26 242.
Auki klo 10—19.

Taloustoimisto, Kluuvikatu 8.
Puh. 26 404.
Auki klo 9—16.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: VILHO VIITA

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.

ström ja Arvi Hannunpoika odottivat miehineen valppaina ja taisteluhaluisina vihollisen lähenemistä kuusikossa korkean rantaäyrään harjalla. Tulijat olivat jo kaarlelaisten kohdalla. Kuusten juurille kyyristyneet soturit tähtäsivät kasakkaparveen. Musketien suista välähtelivät punaiset tulen leimahdukset kuusten oksien seasta hämärässä illassa.

Hankeen suistui tiheään miehiä ja hevosia kasakkajoukosta. Etumaisina ratsastaneista upseereista kaatui useita. Muutamat pääsivät raivoisasti ratsujaan kannustaen pakenemaan jäälle ja usvassa häviämään sissien tulen alta. Mutta jälempänä tulevien ei ollut yhtä helppoa päästä pakoon, vaan he joutuivat pahemmin alttiiksi kaarlelaisten tulelle, joka kuusikosta yhtenään räiskyi.

Syntyi ankara taistelu. Kasakat yrittivät pyörtää ympäri karoliinien selkäpuolelle pitkine piikkeineen, mutta se ei onnistunut. Jyrkänteen laelta syöksivät sissien musketit ja pistoolit kuolettavaa tultansa ärjyvään ja päälle rynnistävään vihollisjoukkoon. Pitkin tietä makasi jo joukottain kaatuneita kasakoita toisten jatkaessa raivoisasti taistelua. Useat hylkäsivät ratsunsa ja yrittivät pitkine keihäineen joka puolelta kiiveten rantaäyrästä päästä hätyyttämään kaarlelaisia jyrkänteen laelta, mutta sortuivat sissien miekan iskuista tai pistooleista hangelle. Toiset, nähtyään taistelun jatkamisen toivottomaksi, pakenivat hurjassa epäjärjestyksessä jäälle ja katosivat pian pimeän ja usvan sekaan, mutta toiset tahtoivat kostaa karoliineille tappionsa ja rynnistivät yhä pitkin rantaäyrästä kiiveten usealta puolelta kohti sissijoukkoa.

Kun nämä eivät ehtineet enää muskettejaan ja pistoolejaan ladata niin nopeasti, sillä kasakat kävivät joka puolelta, komensi Langström joukkonsa vetämään miekat esiin, ja niin ryntäsi pieni kaarlelaisjoukko pitkine miekkoineen viholliseen käsiksi.

Syntyi verinen taistelu. Mutta karoliinien raskaiden miekkojen iskuista sortui kasakkaryhmä toisensa jälkeen maahan. Hangen punasi kaatuneiden veri. Kehoittaen ja rohkaisten miehiänsä raivasi Langström karoliinilaismiekallaan tietä tiheimpään kasakkaparveen. Verta ja hikeä vuotaen rynnistivät sissit eteenpäin. Rautaisella innolla raivasivat he tieltään vihollisia, jotka askel askeleelta vetäytyivät taaksepäin.

"Suksille pojat ja takaa-ajamaan!" kajahti Langströmin taistelusta vielä tulistunut ääni, ja niin juostiin rantaäyräälle noutamaan suksia. Pian pyyhälsikin sissijoukko pakenevien jälkeen usvaiselle jäälle. Tavotettiinkin joku pakeneva kasakka, joka kohta kaadettiin, jotta ei Suomen puolelle pakoon pääsisi. Pakkasen ja sumun sekaan niistä Suomenlahden jäätyneelle selälle usea eksyksiin paleltui vaikka sissien miekoilta säästyikin.

Löytämättä enää takaa-ajettavia palasivat kaarlelaiset takaisin äskeiselle taistelupaikalle tarkastelemaan, mitä vihollinen oli jättänyt jälkeensä.

Paitsi kaatuneita, jäi suuri kuormasto heiniä, muonaa ja varusteita. Hetkisen neuvoteltuaan päättivät sissit ottaa kuormastosta paloviinat, oluet, leipää ja sianlihaa sekä nahkatavaraa, kuten jalkineita ja rukkasia, jotka olivatkin heille erittäin tarpeen entisten kuluneiden sijaan. Sotasaaliinsa sijoittivat he yhteen rekeen jonka edessä oli vahingoittumaton hevonen, toiset hevoset olivat taiste-

lun aikana joko päässeet pakoon tahi kaatuneet. Niin lähdettiin paluumatkalle majapaikkaan. Joutuin kävi kulku ja pian oltiinkin vanhan kauppiaan talon paihilla, suuri kuorma sotasaalista mukana. Pirttiin kuuli vanha kauppiasvaari soturien saapumisen. Kovasti ihmetteli vanhus sissien puuhia, kun nämä yöllisestä taistelusta ja seikkailustaan kertoivat. Hevonen korjattiin pihalta ja miehet astuivat pirttiin.

Kaksikymmentäkahdeksan kaarlelaista oli yöllisessä taistelussa rantaäyräälle kaatunut ja moni miekkamies haavoja saanut, mutta niitä ei kuumassa taistelussa kenelläkään ollut tilaisuutta ajatella. Vanhukset auttelivat nyt sissejä haavojen sitomisessa ja kohta päsivätkin taistelusta väsyneet miehet levolle. Yö olikin jo pitkälle kulunut.

Sinne Narvanlahden rantaäyräälle jäi kasakoiden tuhottu kuormasto ja paljon vihollisia, joista eloonjääneet epäjärjestykseen joutuneina pakenivat Suomenlahden jäiselle ulapalle.

Aamu koitti taaskin, sissit eivät tänään paljoa ulos pirtistä poistuneet, vaan lepäilivät haavojaan hoidellen. Näin kuluikin päivä nopeasti ja huomenna olikin uudenvuoden aatto. Sotasaaliina saadut olut ja paloviina tekivät heistä taas reippaita miehiä. Päivän lepäiltyään ja oluthaarikoita kallisteltuaan tunsivat sissit itsensä jo toipuneiksi väsymyksestä ja haavoista alkaen taas jälleen suunnitella uusia seikkailuja ja sotaretkiä. Ensinnäkin päätettiin tehdä hyökkäys Narvaan seuraavana yönä.

Niin valkeni uudenvuoden aatto. Aamulla jo aikaisin ryhdyttiin suunnittelemaan illalla tapahtuvaa hyökkäystä Narvan linnoitukseen, jossa ei varusväkeä lukuunottamatta ollut enää kasakoita, nämä kun olivat lähteneet äsken sotaretkelle Suomeen ja Narvanlahden rannalla joutuneet sissien yllättämiksi, tullen hajalle lyödyiksi ja menettäen kuormastonsa, joka jäi karoliinien käsiin.

Kaiken päivää puuhailivat sissit illalla aiottua hyökkäystä valmistellen ja tehden ahkerasti tiedusteluretkiä Narvan kaupungin ja linnoituksen ympärille.

Alkoi hämärtää aattoilta, mutta heillä ei ollut aikaa juhlaillan ja -yön viettoon. Taistelu odotti kaarlelaisia. Narvassa olevaa vihollista oli hätyytettävä vaikka olikin uudenvuodenyö tulossa ja vuoden 1717 viimeinen ilta käsissä.

Viime kahakassa saadut haavat olivat vielä avoinna ja kirvelevinä, mutta niitä eivät he joutuneet umpeen parantelemaan, vaan viholliselle oli tuotettava yhä uusia tappioita.

Vanha kauppiaspariskunta varustautui aatto-illan viettoon, mutta sissit vain panostelivat muskettejaan ja pistoolejaan, ladaten ne lujilla panoksilla. Kaikki oli taas lähtövalmiina hyökkäykseen. Ja taisteluun hehkui karoliinien mieli. Reippaasti odotettiin lähtöä. Kuitenkin päätettiin aattoiltaa ensin vähän juhlia.

Niin olikin kohta kauppiaan pirtissä pitkä honkainen pöytä katettu oluella, paloviinalla ja aattoruuilla, ja niin kallisteltiin taas oluthaarikoita rattoisassa keskustelussa kynttilöiden juhlallisesti lepatellessa pitkän juhlapöydän keskellä. Olut ja paloviina nousivat jo miesten suonissa saaden posket punaisina kuumottamaan ja nostaen korkealle kaarlelaisten ja vanhan kauppiasperheen juhlamielen. Kasvoiltaan punaisena ja valkean parran ilosta ja naurusta tutistessa